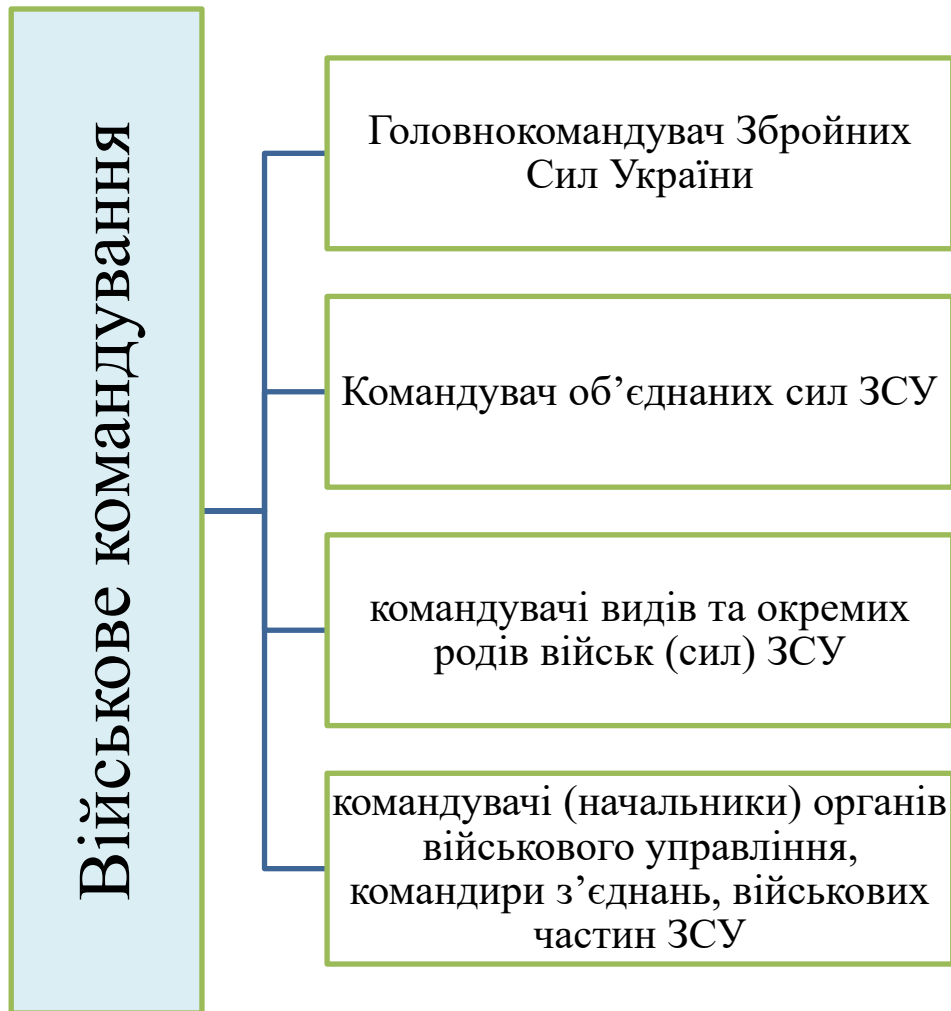

Органи державної влади в умовах правового режиму воєнного стану

Лекція

Військове командування

Військове командування

Військовому командуванню надається право запроваджувати та здійснювати заходи правового режиму воєнного стану.

Видає обов'язкові до виконання накази і директиви з питань забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку, здійснення заходів правового режиму воєнного стану.

Військові адміністрації

Військові адміністрації – це тимчасові державні органи, які можуть утворюватися на територіях, на яких введено воєнний стан, для забезпечення дії Конституції та законів України, забезпечення разом із військовим командуванням запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, оборони, цивільного захисту, громадської безпеки і порядку, захисту критичної інфраструктури, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян.

Військові адміністрації здійснюють свої повноваження **протягом дії воєнного стану та 30 днів після його припинення чи скасування**.

Утворюються Президентом України за поданням обласних державних адміністрацій або військового командування в межах територій територіальних громад, у яких сільські, селищні, міські ради та/або їхні виконавчі органи, та/або сільські, селищні, міські голови не здійснюють покладені на них Конституцією та законами України повноваження.

У районі, області військові адміністрації утворюються у разі нескликання сесії відповідно районної, обласної ради у встановлені строки або припинення їх повноважень згідно із законом, або для здійснення керівництва у сфері забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку.

Військові адміністрації

Військові адміністрації

Військову адміністрацію *населеного пункту* очолює начальник, який призначається на посаду та звільняється з посади Президентом України за пропозицією Генерального штабу Збройних Сил України або відповідної обласної державної адміністрації.

Начальником військової адміністрації може бути призначений відповідний сільський, селищний, міський голова.

При створенні *районних, обласних військових адміністрацій* їх статусу набувають відповідно районні, обласні державні адміністрації, а голови таких державних адміністрацій набувають статусу начальників відповідних військових адміністрацій.

Військові адміністрації населених пунктів формуються з військовослужбовців військових формувань, утворених відповідно до законів України, осіб рядового і начальницького складу правоохоронних органів, служби цивільного захисту.

Військові адміністрації

Контроль за діяльністю обласних військових адміністрацій з питань забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку, захисту критичної інфраструктури, здійснення заходів правового режиму воєнного стану здійснює Генеральний штаб Збройних Сил України, а з інших питань - Кабінет Міністрів України у межах своїх повноважень.

За діяльністю *районних військових адміністрацій* – Генеральний штаб Збройних Сил України, Кабінет Міністрів України, обласні державні адміністрації у межах своїх повноважень.

Повноваження військових адміністрацій

Повноваження начальника військової адміністрації *населеного пункту*:

1) здійснює повноваження сільської, селищної, міської ради, її виконавчого комітету, сільського, селищного, міського голови;

2) підпорядковує собі апарат сільської, селищної, міської ради та її виконавчого комітету, комунальні підприємства, установи та організації територіальної громади.

За рішенням Верховної Ради України, прийнятим за поданням Президента України, на період дії воєнного стану та 30 днів після його припинення чи скасування.

Повноваження військових адміністрацій

Обласна та/або районна військова адміністрація на період дії воєнного стану та протягом 30 днів після його припинення:

- 1) здійснюють повноваження обласної та/або районної ради;
- 2) начальнику адміністрації підпорядковується виконавчий апарат районної та обласної ради;
- 3) відповідні районні та обласні ради не здійснюють свої повноваження;
- 4) підпорядковують комунальні підприємства, установи та організації;
- 5) здійснюють управління об'єктами спільної власності територіальних громад таких району та/або області.

Повноваження військових адміністрацій

- координує діяльність підрозділів, що входять до системи поліції, СБУ, ТЦК та СП, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, закладів охорони здоров'я стосовно виконання заходів мобілізації;
- запроваджує заходи правового режиму воєнного стану;
- забезпечує ефективне використання природних, трудових і фінансових ресурсів;
- залучення на договірних засадах підприємств, установ та організацій до участі в соціально-економічному розвитку сіл, селищ, міст, координації цієї роботи на відповідній території;
- на договірних засадах замовлень на виробництво продукції, виконання робіт (послуг), необхідних для територіальної громади, на підприємствах, в установах та організаціях;
- складання та затвердження місцевого бюджету;
- встановлення ставок місцевих податків і зборів;
- прийняття рішень щодо надання пільг зі сплати місцевих податків і зборів;
- встановлення тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів, які встановлюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг), транспортні та інші послуги;

Повноваження військових адміністрацій

- надання допомоги власникам квартир (будинків) в їх відбудові у разі пошкодження в результаті проведення бойових дій;
- управління закладами освіти, охорони здоров'я, культури, фізичної культури і спорту, надавачами соціальних послуг;
- забезпечення населення паливом, електроенергією, газом та іншими енергоносіями; вирішення питань водопостачання, відведення та очищення стічних вод; здійснення контролю за якістю питної води;
- надання за рахунок коштів місцевих бюджетів ритуальних послуг у зв'язку із похованням громадян у випадках, передбачених законом;
- забезпечення організації призову громадян на військову службу за призовом;
- сприяння організації виробництва і поставок у війська підприємствами, що перебувають у комунальній власності, замовленої продукції, послуг, енергоресурсів;

Повноваження військових адміністрацій

- управління об'єктами житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, транспорту і зв'язку, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, забезпечення їх належного утримання та ефективної експлуатації, необхідного рівня та якості послуг населенню;
- здійснення управління майном, яке перебуває у комунальній власності;
- прийняття рішень про заборону торгівлі зброєю, сильнодіючими хімічними і отруйними речовинами;
- обстеження будівель і споруд, пошкоджених внаслідок бойових дій;
- прийняття рішень про внесення пропозиції до Ради національної безпеки і оборони України, погодженої обласною військовою адміністрацією, щодо здійснення примусового відчуження або вилучення рухомого майна, що використовується чи може використовуватися для забезпечення діяльності підприємств оборонно-промислового комплексу України;
- встановлення посиленої охорони об'єктів критичної інфраструктури та об'єктів, які забезпечують життєдіяльність населення;
- запровадження заборони торгівлі алкогольними напоями та речовинами, виробленими на спиртовій основі, у визначений такими органами період доби;
- приймають рішення про розміщення місць тимчасового зберігання відходів від руйнувань, зумовлених бойовими діями тощо

Діяльність Верховної Ради України в умовах воєнного стану

Верховна Рада України в разі введення воєнного стану **працює в сесійному режимі.**

У разі закінчення строку повноважень Верховної Ради України під час дії воєнного стану її *повноваження продовжуються* до дня першого засідання першої сесії Верховної Ради України, обраної після скасування воєнного стану.

Повноваження Верховної Ради України, передбачені Конституцією України, в умовах воєнного стану **не можуть бути обмежені.**

Діяльність Президента України в умовах воєнного стану

1) здійснює загальне керівництво запровадженням та виконанням заходів правового режиму воєнного стану;

2) приймає за пропозицією Ради національної безпеки і оборони України рішення щодо залучення Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів до здійснення заходів правового режиму воєнного стану;

3) здійснює стратегічне керівництво Збройними Силами України, іншими військовими формуваннями та правоохоронними органами через Генеральний штаб Збройних Сил України;

4) визначає порядок проходження військової служби.

У разі закінчення строку повноважень Президента України під час дії воєнного стану його повноваження продовжуються до вступу на пост новообраного Президента України, обраного після скасування воєнного стану.

Повноваження Президента України, передбачені Конституцією України, в умовах воєнного стану не можуть бути обмежені.

Діяльність Кабінету Міністрів України в умовах воєнного стану

- 1) працює відповідно до Регламенту Кабінету Міністрів України в умовах воєнного стану;
- 2) розробляє та вводить в дію План запровадження та забезпечення заходів правового режиму воєнного стану в окремих місцевостях України з урахуванням загроз та особливостей конкретної ситуації, яка склалася;
- 3) організовує та здійснює керівництво центральними та іншими органами виконавчої влади в умовах воєнного стану;
- 4) після початку збройного конфлікту здійснює заходи щодо створення відповідно до норм міжнародного гуманітарного права **безпечних зон**, організованих у спосіб, який дає змогу забезпечити захист цивільних осіб.

Діяльність судів, органів та установ системи правосуддя в умовах воєнного стану

1. В умовах правового режиму воєнного стану суди, органи та установи системи правосуддя діють виключно на підставі, в межах повноважень та в спосіб, визначені Конституцією України та законами України.

2. Повноваження судів, органів та установ системи правосуддя, передбачені Конституцією України, в умовах правового режиму воєнного стану **не можуть бути обмежені.**